Dosarul nr. 2a-3829/2023
2-22184764-02-2a-11102023
Judecătoria Chişinău sediul Centru judecător Maria Muruianu

D E C I Z I E

13 decembrie 2023 *****

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componența:
Preşedintele completului, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Viorica Mihaila şi Angela Braga
Grefier Mihaela Pîrvu

examinând, în şedinţă de judecată publică apelul declarat de avocatul ***** în interesele lui ***** în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui *****, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Botanica ***** cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor și a cheltuielilor de judecare a cauzei,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 29 iunie 2023,

c o n s t a t ă :

La data de 14 decembrie 2022, ***** *****, reprezentată de avocatul ***** *****, a depus cerere de chemare în judecată către ***** *****, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere.

În motivarea cererii reclamanta a indicat că, la 03 august 2014, a fost încheiată căsătoria între ea și ***** *****, cu numărul de înregistrare 31, de către Primăria com. *****, *****, iar din căsătorie s-a născut copilul minor ***** *****, a.n. *****.

Susține că, viața împreună cu pârâtul a eșuat în anii de căsătorie și în relațiile familiare s-a creat o atmosferă de neînțelegere și certuri permanente. Astfel, incompatibilitatea caracterelor și viziunilor contrare asupra modului și principiilor de conviețuire în contextul atmosferei create, a adus reclamanta la convingerea fermă privind imposibilitatea păstrării familiei și la moment deja de o perioadă de timp, reclamanta nu locuiește împreună cu pîrîtul.

Astfel, reclamanta ***** ***** a solicitat desfacerea căsătoriei încheiate între ***** ***** și ***** *****, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor civile sub nr. 31, la 03.08.2014 de către Primăria corn. *****, *****; stabilirea domiciliului copilului minor: ***** *****, născut la *****, cu mama ***** *****; încasarea din contul pârâtului ***** ***** în beneficiul reclamantei ***** ***** pensia de întreținere a copilului minor ***** *****, născut la *****, în mărime de 30001ei/lunar; încasarea din contul pârâtului ***** ***** în beneficiul reclamantei ***** *****, a cheltuielilor legate de judecarea cauzei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 iunie 2023, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de ***** *****. S-a desfăcut căsătoria încheiată între ***** ***** și Cot *****. S-a încasat de la ***** ***** și ***** *****, proporțional, cîte 100 (una sută) lei de la fiecare taxa de stat pentru eliberarea certificatului de divorț în cuantum de 1000%.

S-a stabilit domiciliul copilului minor ***** ***** a.n. ***** cu mama ***** *****. S-a încasat de la ***** ***** în folosul Sofiei ***** pensia de întreținere pentru copilul minor ***** ***** a.n. ***** în cuantum fix în mărime de 3000 lei lunar, urmînd a fi încasată din 14.12.2022 și pînă la atingerea majoratului. S-a încasat de la ***** ***** în folosul Sofiei ***** cheltuielile privind achitarea taxei de stat în mărime de 150 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5500 lei.

La data de 26 iulie 2023, avocatul ** în interesele lui ***** a depus apel,*** solicitînd casarea parțială a hotărîrii instanței de fond și emiterea unei noi decizii în partea cuantumului pensiei de întreţinere, cu reducerea acestuia la suma de 1500 lei şi respingerea capătului de cerere privind încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică.

În susținerea cererii de apel a invocat că, apelantul ***** ***** nu este împotrivă să ajute copilul său minor, ba mai mult tot ce a acumulat pe parcursul vieţii a acumulat pentru copil.

La fel indică că, ***** ***** ca tată la copil, aduce aportul său la întreţinerea copilului minor, participă la educarea şi creşterea acestuia, participă la procurarea bunurilor necesare pentru creşterea lui şi consideră că suma fixă de 3000 lei încasată prin hotărârea primei instanţe este una prea mare, ceea ce ar putea duce la neexecutarea benevolă de către apelant a hotărârii adoptate şi ar duce doar la faptul acumulării de datorii, afirmînd în acest sens că ***** ***** nu este angajat oficial în câmpul muncii și că nu are un venit stabil.

Declară că, ***** ***** participă la educarea copilului, procurând-i acestuia haine, cărţi şi toate cele necesare pentru dezvoltarea şi educarea copilului, sume care depăşesc câteodată şi valoarea de 3000 lei/lunar.

Astfel, susține partea apelantă că nu este de acord cu hotărârea primei instanţe în partea încasării pensiei de întreţinere a copilului în mărime de 3000 lei

lunar, fiind de acord de a achita lunar o sumă de 1500 lei, deoarece acesta şi în lipsa unei hotărâri judecătoreşti participă şi va participa în continuare la educarea şi creşterea copilului său.

La fel, apelantul nu este de acord cu încasarea sumei de 5500 lei ca cheltuieli de asistenţă juridică și consideră că suma încasată este prea mare. Notează că instanţa, la încasarea acestei sume, s-a bazat doar pe bonul de plată eliberat de către avocat, însă nu a motivat prin nimic activitatea avocatului, acesta nu a prezentat nici un act care ar confirma că a efectuat un volum de lucru de suma dată, subliniind că avocatul a perfectat doar o cerere de chemare în judecată şi atît, ne fiind prezent nici în instanţa de fond la examinarea pricinii, aceasta fiind examinată doar în prezenta intimatei, respectiv consideră că suma de 5500 lei, nu a fost probată.

În ședința instanței de apel, apelantul ***** *****, nu s-a prezentat, ultimul fiind reprezentat de avocatul Canțer Serghei, care a susținut cererea de apel, solicitînd admiterea acesteia în modul formulat.

Intimata ***** ***** a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea în vigoare a hotărîrii primei instanțe.

Intervenientul accesoriu DPPDC Botanica fiind legal citați nu s-au prezentat și nu au comunicat motivele imposibilității prezentării.

Astfel, ținând cont de prevederile art. 379 CPC al RM, Completul judiciar a dispus examinarea apelului în lipsa intervenientului accesoriu.

Potrivit art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 de zile calculat din data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum a fost indicat mai sus, cererea de apel a fost depusă la data de 26 iulie 2023, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 iunie 2023. Astfel, Colegiul atestă și constată, că apelul a fost declarat în interiorul termenului prevăzut de lege.

Analizând argumentele apelului prin prisma actelor şi circumstanţelor cauzei, Colegiul conchide că apelul este neîntemeiat şi urmează a fi respins, din motivele expuse în continuare.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit 130 alin. (1) Cod de procedură civilă instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care

au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu art. 373 alin. alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Materialele cauzei atestă că, la 14 decembrie 2022, ***** *****, a depus cerere de chemare în judecată către ***** *****, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica, solicitînd desfacerea căsătoriei; stabilirea domiciliului copilului minor: ***** *****, născut la *****, cu mama ***** *****; încasarea din contul pârâtului ***** ***** în beneficiul reclamantei ***** ***** pensia de întreținere a copilului minor ***** *****, născut la *****, în mărime de 3000 lei/lunar; încasarea din contul pârâtului ***** ***** în beneficiul reclamantei ***** *****, a cheltuielilor legate de judecarea cauzei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 iunie 2023, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de ***** *****. S-a desfăcut căsătoria încheiată între ***** ***** și Cot *****. S-a încasat de la ***** ***** și ***** *****, proporțional, cîte 100 (una sută) lei de la fiecare taxa de stat pentru eliberarea certificatului de divorț în cuantum de 1000%.

S-a stabilit domiciliul copilului minor ***** ***** a.n. ***** cu mama ***** *****. S-a încasat de la ***** ***** în folosul Sofiei ***** pensia de întreținere pentru copilul minor ***** ***** a.n. ***** în cuantum fix în mărime de 3000 lei lunar urmînd a fi încasată din 14.12.2022 și pînă la atingerea majoratului. S-a încasat de la ***** ***** în folosul Sofiei ***** cheltuielile privind achitarea taxei de stat în mărime de 150 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5500 lei.

Exprimîndu-și dezacordul hotărîrea instanței de fond, ***** ***** a contestat-o cu apel în partea cuantumului pensiei de întreţinere stabilit și a capătului de cerere admisă cu privire la încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică.

Verificînd soluţia primei instanţe prin prisma pretenţiilor înaintate, în raport cu circumstanţele de fapt şi de drept invocate, Colegiul consideră că hotărîrea primei instanțe este una corectă, întemeiată și argumentată, care urmează a fi menținută.

Reiterînd prevederile art. 373 Cod de procedură civilă, Colegiul va efectua controlul legalității și temeiniciei hotărârii primei instanțe numai în partea contestată, or, hotărârea primei instanțe a fost contestată parțial, doar în partea ce ţine de suma pensiei de întreţinere stabilită si dispusă a fi încasată în cuantum de 3000 lei/lunar și cuantumul sumei cheltuielilor de judecată dispuse a fi încasate în mărime de 5500 lei.

Instanța de apel consideră cererea de apel neîntemeiată, iar hotărârea primei instanțe întemeiată și legală, având în vedere următoarele motive.

Întreținerea materială a copiilor minori este o obligaţie fundamentală, consfinţită în art.48 alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova care expres stabileşte că părinţii au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor.

Creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.

În conformitate cu prevederile art. 74 alin. (1) Codul familiei, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

În corespundere cu prevederile art. 75 alin. (1) Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil.

Conform art. 76 Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

Colegiul menționează că, starea materială a părintelui sau opinia sa față de cuantumul pensiei de întreținere pe care urmează să o achite, nu este un factor esențial și primordial, deoarece acesta în orice circumstanțe, este obligat să asigure întreținerea copilului, necesară pentru o dezvoltare normală a acestuia.

La stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, instanța ține cont în primul rând de dreptul copilului de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestuia.

În speță se reține că prima instanță a dispus a încasa de la ***** ***** în folosul Sofiei ***** pensia de întreținere pentru copilul minor ***** ***** a.n.

***** în cuantum fix în mărime de 3000 lei lunar, urmînd a fi încasată din 14.12.2022 și pînă la atingerea majoratului.

Conform datelor Biroului Național de Statistică pentru media anuală a anului 2022 în orașele mari, pentru un copil cu vârsta cuprinsă între 7-17 ani constituie suma de 3 188,6 lei, iar pentru anul 2023 constituie 3470,4 lei.

Totodată precum a remarcat și instanța de fond, prevederile art. 2 și art. 3 din Legea nr. 152 din 05 iulie 2012 specifică că, datele indicate în statistica biroului național cu privire la minimul de existență indică de fapt mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale și a serviciilor pentru satisfacerea necesităților, însă nu și cheltuieli necesare pentru dezvoltarea copiilor precum procurarea cărților, frecventarea anumitor activități extracurriculare/extrașcolare care sunt necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate.

În aceiași ordine de idei, prin prisma normelor precitate, Completul judiciar consideră întemeiat raționamentul instanței de fond cu privire la cuantumul pensiei alimentare dispuse spre încasare în mărime de 3000 lei/lunar pentru copilul minor.

Este necesar a reitera că, pensia de întreținere nu poate fi limitată doar la satisfacerea necesităților minime a copilului, or, pe lângă minimul de existență mai sunt și cheltuieli legate de frecventarea instituției preșcolare/școlare, procurarea hainelor, a medicamentelor, cheltuieli strict necesare creşterii şi evoluării psihoemoţionale echilibrate a copilului.

Mai mult decît atît, la caz, domiciliul copilului minor ***** ***** a.n. ***** s-a stabilit cu mama, astfel acesta se află la întreținerea și educația mamei care își exercită atît obligațiile patrimoniale cît și nepatrimoniale, ce țin de creșterea și îngrijirea zilnică a copilului minor, precum și achitarea serviciilor comunale, procurarea produselor de igienă cît și a medicamentelor, la necesitate, care indubitabil suportă cheltuieli în acest sens.

Prin urmare, Completul judiciar consideră că, soluția primei instanțe este una corectă, cuantumul pensiei de întreținere fiind just determinat de necesitățile copiilor cît și de menținerea condițiilor existente care nu trebuie să influențeze asupra nivelului de trai și de educație al acestora.

Considerent din cele relatate supra, nu pot fi reținute argumentele apelantului în sensul sensibilizării instanței cu faptul că ultimul nu este angajat oficial în câmpul muncii, or, părinţii sunt responsabili în mod egal pentru creşterea şi educarea copiilor comuni, mai mult decît atît, nici un părinte nu ar avea dreptul moral să se eschiveze de la responsabilităţile sale în acest sens, invocînd lipsa sau insuficienţa resurselor financiare.

Colegiul, verificînd legalității soluției date la caz a constatat că instanța de fond, urmare a analizei circumstanțelor și în raport cu prevederile legale care determină modul de apreciere a cuantumului pensiei de întreținere a copiilor

minori, a ținut cont de interesul superior al copilului și a apreciat corect proporţionalitatea cuantumului pensiei de întreţinere care urmează a fi încasată pentru copilul minor ***** *****.

În acest context, Completul apreciază raționamentul instanței de fond care corect a stabilit cuantumul pensiei de întreținere ce urmează a fi încasat din contul apelantului din motivele indicate mai sus.

Consecvent cu referire la dezacordul apelantului cu pretenția admisă de către instanța de fond privind încasarea sumei cheltuielilor de judecată în mărime de 5500 lei, Colegiul relevă următoarele.

Conform art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată.

Conform art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

În speță, precum a reținut și instanța de fond interesele ***** ***** în actualul poces au fost reprezentate de către avocatul ***** *****, iar conform bonului de plată Seria ET nr.0094678 din 14.12.2022, ultima a suportat cheltuieli pentru asistența juridică în sumă de 5500 lei (f.d. 31).

Colegiul subliniază că prima instanță, la determinarea cuantumului compensaţiei acordate, întru aprecierea corectă a circumstanțelor, a ținut cont de amploarea cazului, volumul de muncă solicitată pentru executarea mandatului, de importanța intereselor părților în cauză, conlucrarea/consultația impusă de obiectul cazului, întocmirea actelor și nu în ultimul rând de rezultatele obţinute de reclamanta ***** *****, ca urmare a muncii depuse de avocat.

Respectiv, circumstanţele invocate în apel nu pot constitui temei de admitere a apelului, deoarece nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a hotărîrii contestate.

În acest sens, este de remarcat că afirmațiile reflectate în conținutul cererii de apel – sunt formale și lipsite de suport juridic care reprezintă de fapt dezacordul părții apelante cu aprecierea instanței de judecată și respectiv nu pot fi reținute prin prisma art.385 CPC, în condițiile în care se insistă asupra reaprecierii probelor și circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de judecată.

În contextul dat, este de remarcat că, prima instanță a indicat cu suficiență claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârea și prin caracterul determinant al concluziilor sale, soluţia dată fiind una corectă, motivată şi amplu argumentată, cu

pronunţarea asupra tuturor aspectelor juridice cu trimitere atît la probele administrate, cît şi dispoziţiile legale aplicabile la caz.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, reiterează concluzia de a respinge apelul şi a menţine hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu prevederile art. art. 385 lit.a) și 389- 390 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Respinge apelul declarat de avocatul ***** în interesele lui *****.

Menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 iunie 2023 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui *****, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Botanica mun.Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor și a cheltuielilor de judecare a cauzei.

Decizia este definitivă şi executorie din data adoptării, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele completului,
judecătorul **Ana Panov**

Judecător **Viorica Mihaila**

Judecător **Angela Braga**